Студијски програм: Шумарство

Назив предмета: Гајење шума 2

Наставник/наставници: др Виолета Бабић, ред. проф., др Бранко Р. Кањевац, доцент

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 7

Услов: Положен испит из предмета Методе и технике истраживања у Гајењу шума

Циљ предмета

Проучавање узрока деградације шумских екосистема, критеријума за дефинисање стања и степена деградираности шума и шумског земљишта, метода превођење деградираних и девастираних шума у квалитетније шуме, и деградираног шумског земљишта; вештачко обнављање и подизање шума.

Исход предмета

Оспособљавање студената за утврђивање узрока деградације, анализу и процену последица, критеријума за дефинисање стања и степена деградираности шума и шумског земљишта; за избор одговарајућих мелиоративно-узгојних поступака за превођење деградираних и девастираних шума у квалитетније шуме; за извођење узгојних радова на вештачком обнављању и подизању шума.

Садржај предмета

Теоријска настава

Стање шумских ресурса Србије, вегетацијски облици деградираних и девастираних шума и потреба мелиорације и превођења у виши узгојни облик, регенеративна (изданачка) способност шумског дрвећа. Узроци деградације шума и шумског земљишта (историјски, климатски, едафски, орографски и биотички фактори). Измена врста дрвећа као узрок и последица деградације шуме. Критеријуми за утврђивање степена деградираности; дефинисање угрожености од деградације и степена деградираности састојине и шумског земљишта; дефинисање станишта обешумљене шумске површине (голети), одређивање метода мелиоративно-узгојних мера на основу врсте и степена деградације; мелиорација изданачких, деградираних шума шума и унапређивање стања; вештачко обнављање деградираних шума и нега новоснованих засада; мелиорација изражено деградираних (девастираних) шумских екосистема, ревитализација састојина оштећених негативним утицајем абиотичких и биотичких фактора, опожарених површина, састојина у фази сушења, биомелиорација обешумљених шумских површина, деградираних шумских земљишта и јаловишта. Мелиорација шумског земљишта, ревегетација голети. Заштитни шумски појасеви (ветрозаштитни, противерозиони, климазашитни, анитиимисиони) - оснивање и нега. Адаптивност наведених мера затеченом стању шума и климатским променама.

Практична настава

На конкретним примерима дефинише се стање и степен угожености и деградираности објекта мелиорације и симулира извођење одговарајућих мелиоративних радова: врши се дефинисање услова средине објекта рада; избор метода вештачког обнављања и подизање шума при биомелиорацији и техничким мерама мелиорације; избор најпогодније врсте на основу услова станишта; предмер радова и предрачун трошкова при мелиоративним радовима према постојећим нормативима у пракси.

Литература

Крстић, М. (2006) Гајења шума – конверзија, мелиорација и вештачко обнављање. Уџбеник, Планетапринт, Београд. **Nicolescu V.N. et al. (2018)** Silvicultural guidelines for Europian Coppice forests**.** In eds: Coppice forests in Europae**,** Freiburg, Germany**. Matthews J.** (1989): *Silvicultutal systems* – poglavlje: The Protecting forests aganist damage, pg 30-48, Clarendon press, Oxford. **Крстић М., Кањевац Б.** (2017) Гајење шума II – практикум. Шумарски факултет Универитета у Београду.

Допунска литература: **Aleksić, P., Krstić, M., Jančić, G**. (2009) Forest fires - ecological and economic problem in Serbia. Botanica Serbica 33(2): 169-176, Institute of Botany and Botanical Garden Jevremovac, Belgrade. **Aleksić P., Krstić M., Milić S**. (2011) Silvicultural needs and measures aimed the realization of the national forest action program of the Republic of Serbia. First Serbian forestry congress – future with forest. Faculty of Forestry, Belgrade. Congress Proceedings. **Krstić, M., Stojanović, Lj., Karadžić, D**. (1995): Uzgojne mere u funkciji saniranja stanja i zaštite od propadanja sušenjem ugroženih mladih kitnjakovih šuma. Šumarstvo br. 1-2, Beograd. **Krstić, M., Koprivica, M. i sar.** (2005) Izdanačke bukove šume severoistočne Srbije. Monografija, Šumarski fakultet - Beograd, Institut za šumarstvo – Beograd. **Krstić, M., Stojanović, Lj., Rakonjac, Lj.** (2006): Silviculture yesturday, today and tomorow. International Stientific Conference: Sunstable use of Forefst Ecosystems, the Challenge of the 21st Century, Donji Milanovac, Serbia. **Stojanović Lj., Jović N., Jovanović B., Krstić M., i sar.** (1988/89): Istraživanja u cilju utvrdjivanja kriterijuma za odredjivanje stepena degradiranosti sastojina i staništa na kojima treba sprovoditi radikalne mere rekonstrukcije sa zamenom vrste drveća. Studija u okviru NI projekta SIZ-a šumarstva SR Srbije, 1986-1988, str. 1-255, Beograd.

Број часова активне наставе:	**Теоријска настава: 2+2**	**Практична настава:**

Метод извођења наставе

Активна (теоријска) настава путем видео-бим презентације, а на вежбама симулација извођења одговарајућих узгојних радова на примерима. Као практична настава примењују се индивидуални рад студената израдом елабората – практичном симулацијом извођења појединих узгојно-мелиоративних радова на примерима; 2 дана једнодневне теренске наставе у околини Београда; школска пракса 2 дана у наставним базама Шумарског факултета. Семинарски радови, пројектни задаци

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	
практична настава	**10**	усмени испит	**65**
семинар-и	**20**		